

“Ο ΝΟΥΜΑΣ,”

ΔΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΔΥΟ ΜΗΝΕΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

(1903 — 1922)

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ Γ. Ι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ — ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΤΑΔΙΟΥ 42—ΑΘΗΝΑ

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΔΡ. . . 50 ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΔΡ. 10
 ΓΙΑ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ . . . 100

ΧΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΚΔΟΤΗ ΚΑΙ ΔΙΕΚΣΗΡΙΣΤΗ
ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΙ Ο,ΤΙ ΣΧΕΤΙΚΟ ΜΗ ΤΗΝ ΥΛΗ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΙΣΚΙ ΤΟΥ “ΝΟΥΜΑ,”
ΤΑ ΧΗΡΟΓΡΑΦΑ ΔΕΝ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΥΝΤΑΙ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΖΩΗ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ — ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1924

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΟΣΟ κι αν η πολιτική είναι δξω από το πρόγραμμα του «Νουμά»,
ὡς τόσο, ἐπειδὴ στήν περίπτωσιν που θ' ἀναφέρουμε, τὸ πρᾶμα παίρ-
ναι γενικώτερο χαραχτήρα, δὲν μπορούμε παρὰ νὰ διαμαρτυρηθούμε
ἐναντίον τῆς τελευταίας δράσης που ἀσχίσανε νὰ ἀναπτύσσουσιν σὸν τό-
πο μας οἱ διάφορες ΧΑΝ καὶ οἱ *Ἑρυθροὶ Σταυροὶ τῆς Νεότητος*.
Πρέπει νὰ γίνη γνωστὸ πὼς κάτω ἀπὸ τὰ φιλανθρωπικὰ καὶ μορφωτικὰ
προσχήματα, κρύβονται οἱ πιδ ταπεινοὶ ἀντικοινωνικοὶ σκοποὶ. Αὐτὲς
οἱ πολυποίκιλες καὶ πολυώνυμες δρᾶνῶσες που τροφοδοτοῦνται τόσο
πλούσια ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν, δὲν ἔχουν ἄλλο σκοπὸ παρὰ πὼς νὰ ἀντι-
δράσουν σὸ νεώτερον πνέμα που ἐργάζεται ν' ἀπελευθερώσῃ τὴν
ἀνθρώπινη κοινωνίαν ἀπὸ τὰ μυτερὰ νύχια τοῦ καπιταλισμοῦ. Μὲ λίγα
ψιχάλα φιλανθρωπίας προσπαθοῦνε νὰ κάνουνε τὸν ἄνθρωπο νὰ λη-
σμονήσῃ τῇ σημερινῇ του δυστυχίᾳ. Οἱ νέοι, που ἀνάμεσά τους προ-
πάντων ἀπλώνει τὰ δίκτυά της ἡ ἀντιδραστικὴ αὐτὴ προπαγάνδα, δὲ
προσέβουνε καὶ ἄς φυλαχτοῦνε μὴν πιαστοῦνε στὰ βρόχια της. Ἡ νεο-
λαία μας δὲ χρειάζεται τὰ παιγνιδάκια καὶ τ' ἀποφόδια τοῦ ἐνὸς καὶ
τοῦ ἄλλου ψευτοφιλάνθρωπου. Καίνο που τῆς χρειάζεται εἶναι νὰ
ἀνοίξῃ τὰ μάτια της καὶ νὰ ἀναζητήσῃ τὴν ἀληθινὴ αἰτία τοῦ κακοῦ,
δπου καὶ ἂν ὑπάρχῃ.

ΣΤΗΝ ίδια κατηγορία μπορούνε νά καταταχτοῦνε καί κάποιες δημόσιες δμιλίες ξένων Εὐρωπαίων, πού ἀναλαβαίνουν νά μᾶς μιλήσουνε τάχατες γιά διάφορα φιλολογικά ζητήματα. Καί στήν περίπτωση αὐτή πρέπει νά γίνη γνωστό πῶς κι αὐτές οἱ δμιλίες πού διοργανώνονται ἀπό τὸ ὑπουργεῖο τῶν Ἑξωτερικῶν, κρύβουνε σκοποὺς βαθύτατα ἀντικειμενικούς. Ὁ κρυμμένος σκοπὸς τους δὲν εἶναι νὰ ξεπνήσουνε μὰ νὰ κοιμήσουνε τὰ πνέματα καί νὰ στρέψουνε πρὸς ἄλλες κατεύθυνσεις τὴν προσοχή τους. Ὁ παλιὸς κόσμος ἀγωνίζεται μὲ ὅλα του τὰ μέσα νὰ διατηρήσῃ τὴν κυριαρχία του. Καί δυστυχῶς βρίσκονται καί διανοούμενοι, δικοί μας καί ξένοι, πρόθυμοι νὰ μισθώσουνε τὸ πνέμα τους καί τὴν πέννα τους στὴν ἀντιδραστικὴ προπαγάντα. Τὰ μυστικά κοντύλια τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἑξωτερικῶν εἶναι εὐτυχῶς γι αὐτοὺς ἀνεξάντλητα. Καί νὰ συλλογιέται κανεὶς πῶς τὸ χρέμα αὐτὸ πού διατίθεται ἐναντίον τοῦ λαοῦ, προέρχεται ἀπὸ τὸν ἰδρῶτα αὐτοῦ τοῦ ἴδιου τοῦ λαοῦ. Ὁ ἴδιος δηλ. ὁ λαός, δόχως νὰ τὸ ὑποπτεύῃ, χορηγεῖ τὰ μέσα γιὰ νὰ τὸν ἀφιονίζουμε καί νὰ τὸν κρατοῦνε ἀλυσσοδεμένο.

ΤΟ παιδαγωγικὸ περιοδικὸ «Ἔργασία», ὄργανο τῆς γνωστῆς τριανδρίας τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας, δημοσίεψε τὸ λόγο πού ἐβγαλε στὰ ἐγκαίνια τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας τῶν «ἡμετέρων» ὁ πρόεδρος τῆς. Ὁ λόγος αὐτός εἶναι γραμμένος ἐννοεῖται πέρα πέρα σὲ μιχτὴ γλῶσσα τοῦ ἀποκρουστικότερου τύλου. Φανταστῆτε πῶς ἀναγράφεται πῶς ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀκαδημίας εἶπε λόγο. *Λέει* κανένα λόγο ; Ἡ *ἐκφωνεῖ* κανένα λόγο, κατὰ τὴν καθαρεύουσα, ἢ *βγάζει* λόγο, κατὰ τὴ δημοτικὴ ! Μὰ ἡ μιχτὴ γλῶσσα εἶναι λίγο κι ἀπὸ τίς δυὸ γλῶσσες. Ἔτσι γεννήθηκε αὐτὸ τὸ τερατούργημα : *εἶπε* λόγο. Καί ἐπειδὴ ἡ γλῶσσα τοῦ Διευθυντῆ τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἡμετέρων, πρέπει νὰ θεωρηθῇ γιὰ ὑποδειγματικὴ, γι αὐτὸ μπορούμε νὰ ἀπὸ τώρα νὰ συμπεράνουμε ποιὰ θὰ εἶναι ἡ μελλοντικὴ γλῶσσα τοῦ δημοτικοῦ σχολείου. Μιχτὴ δηλαδή. Ὅσο τώρα γιὰ τὸ περιεχόμενο αὐτοῦ τοῦ περίφημου λόγου, τὰ κόκκαλα τοῦ Κόντου καί τοῦ Μιστριώτη καί ὅλης τῆς χορείας τῶν προγονόπληκτων καί Ἑλληνόπληκτων, θὰ ἀναγαλλιάσουνε μέσα στοὺς τάφους τους. Φανταστῆτε πῶς ἡ περίφημη αὐτὴ Ἀκαδημία ὑπόσχεται νὰ θέσῃ τὸ ἔθνος μας στὴν πρωτοπορεία τῶν ἄλλων πολιτισμένων λαῶν καί νὰ προικίσῃ καί τὸν παγκόσμιον πολιτισμὸ μὲ πολύτιμα στοιχεῖα βγαλμένα μέσα ἀπὸ τὸ φυτώριο πού αὐτὴ θὰ ἰδρύσῃ !

Είναι να μη σταυροκοπιέται κανείς μπρός σ' αυτές τις μεγαλόστομες φαφλαταρίες;

ΚΑΛΑ, πολύ καλά. Ήρθε επιτέλους η πολύτιμη και πολύτιμη βιβλιοθήκη του Ψυχάρη στην Ελλάδα. Την Οδύσσειά της, όσο να ξεκινήσει η Βιβλιοθήκη αυτή από το Παρίσι, μάς τη δηγήθηκε ο Ψυχάρης σ'ε τρία άρθρα του, γεμάτα χιούμορ, μα και μικρή σάτιρα, που δημοσιευτήκανε τον προπερασμένο μήνα στο «Ελεύθερο Βήμα». «Ας μην τραβήξει καινούρια Οδύσσεια» έδω, όσο να βρεθ'η το μέρος το κατάλληλο ή όσο να χτιστ'η το ιδιαίτερο «περίπτερο» που θα τοποθετηθ'ουνε σ' αυτό τα βιβλία. «Η Βιβλιοθήκη Ψυχάρη δεν είναι Βιβλιοθήκη λούσου. Είναι Βιβλιοθήκη ανάγκης και ωφελείας. Και όσο πιο γρήγορα τα πολύτιμα βιβλία της ταχτοποιηθ'ουνε κι αρχινήσουνε να δίνονται για διάβασμα, τόσο πιο γρήγορα και πιο μεγάλη θ'άναι και η ωφέλεια που θα φέρουνε. Ο κ. Π. Καλογερόπουλος της Βιβλιοθήκης της Βουλής είναι ευτυχώς σ'ε θέση να ξαίρει τι θησαυρούς του έχουν εμπιστευτεί και να μάς αφίσει να τους χαρούμε μιάν ώρα αρχίτερα.

ΔΥΟ Γάλλοι σοφοί, που κατέχουνε τη γλώσσα μας κι αγαπούνε αληθινά τη λογοτεχνία μας, συνεργαστήκανε για να βγει σ'ε Γαλλική μετάφραση ένα Έλληνικό βιβλίο, τα δηγήματα του Πέτρου Βλαστού «Στόν ήσκιο της συκιάς» - «A l'ombre du figuier». Ο καθηγητής κ. Εδγένιος Κλεμάν τα μετάφρασε άριστοτεχνικά τα δηγήματα, κι ο κ. Λουί Ρουσσέλ έγραψε ένα φωτεινό πρόλογο για το αυγαφέν και για το έργο του. Έτσι οι Γάλλοι θ'α γνωρίσουνε σήμερα ένα υπέλληνα διηγηματογράφο, που, κατά τη γνώμη μας, θ'α μπορούσανε ν'άν τον'ε γνωρίσουνε κι άργότερα, μα κι προηγοῦνται τόσοι άλλοι (Παρορίτης λ. χ. Καρκαβίτσας, Παπιδιαμάντης κλπ.) που έχουνε να παρουσιάσουνε δηγήματα άριώτερα και μεσιώτερα από το Βλαστό.

Τη μετάφρασή του ο κ. Clément μάς την έστειλε με την ακόλουθη ιδιόχειρη αφιέρωσή του, που μιὰ κι άπευθύνεται σ' όλους τους συνεργάτες του «Νουμά», τήνε δημοσιεύουμέ: «Aux vaillants écrivains du Nou-mas, artistes consonimés de la belle langue démotique, témoignage de profonde estime et de vive sympathie».

ΙΑΡΥΘΗΚΕ με τρόπο κάπως πραξικοπηματικό, και νέος δραμα-
τικός θεατρικός θίασος θ'α περιμένουμε τη δράση του για να κρίνουμε
άν ο καινούριος αυτός θίασος πρόκειται να φυσήσ'η και μιὰ καινούρια

πνοή στο μουχλιασμένο θέατρό μας ή θ' ακολουθήση κι αυτός το γιωστό και χιλιοπατημένο δρόμο των άλλων βιομηχανικών θεάτρων. Μά κάποιος, που τ' αρέσει να εμβαθύνη στη βαθύτερη ουσία των νεοελληνικών πραγμάτων, μās διαβεβαιώνει από τώρα πώς δεν πρέπει να περιμένουμε και σπουδαία πράγματα. Γιατί όποιος, λέει, καταπιάνεται πρώτα μιὰ δουλειά δίχως να νιώθη δυνατά τα κότσια του για να τηνε βγάλει πέρα και ύστερα δημιουργεί μιαν ευκαιρία για να την εγκαταλείψει στη μέση, σκεπάζοντας την επιστημονική ανεπάρκεια του κάτω από τόν πέπλο ιδεολογικών τάχατες διαφωνιών, αυτός, μιὰ που δεν έχει την απαιτούμενη επιστημονική ειλικρίνεια, δεν μπορεί να ευδοκίμηση και οε καμιάν άλλη επιχείρηση. Δε θέλουμε να επιβεβαιώσουμε την αλήθεια της τολμηρής αυτής παρατήρησης, μά το βέβαιο είναι πώς και στην περίπτωση αυτή, όπως και οε άλλες ανάλογες παλαιότερες, όταν άλλοι της ίδιας φύρας αναδεχόντανε με την πιο άλαφριά συνείδηση το τεράστιο βάρος της θέσης ενός θεατρικού ρεζισαίρ, δεν μπορεί να βρῆ κανείς άλλη έρμηνεία πιθανώτερη για να εξηγήση αυτές τις αιώνιες και στερεότυπες πια ιδεολογινές διαφωνίες, που εκδηλώνονται κατὰ περίπτωση τρόπο ακριβώς όταν αρχίζουν και τα χειρόγραφα της διδασκαλίας να ξαντλοθούναι.

ΕΝΑΣ φίλος αληθινός της νέας Ελλάδας, ο *Ρωμιόφιλος*, όπως θέλει να ονομάζεται, ο δημοτικιστής, ο διαλαλητής της νεοελληνικής λογοτεχνίας στην πατρίδα του, ο σοφός καθηγητής της Βυζαντινής και Νεοελληνικής λογοτεχνίας στο Πανεπιστήμιο της Λειψίας κ. *Κάρολος Ντίντριχ* βρίσκεται τις ημέρες αυτές στην πόλη μας. Τόν καλωσορίζουμε με όλη μας την καρδιά από τις στήλες του «Νουμά» που με τόση αγάπη έχει παρακολουθήσει, από τα πρώτα πρώτα βήματά του, που είτανε ένα φυλλαράκι άμορφο άκόμα, στη μακρόχρονη σταδιοδρομία του. Δεν ευτυχίσαμε να τόν ιδούμε άκόμα για να ξαίρουμε πόσον καιρό θα μείνει αμά μας. Μά τοδο που ξαίρουμε και μπορούμε νόν το ποῦμε με πεποίθηση, και χωρίς νόν το ακούσουμε από το στόμα του, είναι πώς από το δεύτερο ταξίδι του στην Ελλάδα (το πρώτο έγινε έδω κ' έικοσι πέντε περίπου χρόνια) έχουνε να καρδίσουνε πολλά τα νεοελληνικά γράμματα.

ΚΡΙΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Κ. ΡΩΤΑ : «ΤΟ ΕΝ ΟΛΗΓΗ ΙΕΡΟΝ ΘΗΡΙΟΝ». Ἀθήναι, 1924.

Πρωτοτυπότερο στὴ σύλληψη καὶ στὴ διατύπωση βιβλίου, ἢ ἐν ἑαίρῳ νὰ ἔχη γραφτῇ ἄλλο στὴν Ἑλληνικὴ γλῶσσα. Ὁ συγγραφέας του, ποὺ πρώτη φορὰ παρουσιάζεται στὸ φιλολογικὸ κόσμον, θέλησε νὰ μᾶς καταπλήξῃ. Μὲ τὸ θέμα του τὸ ἀλλόκοτον, καθὼς καὶ μὲ τὴ γλῶσσα του τὴν καθαρεύουσαν. Δύσκολα θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ ζυγγραφίσῃ τὸ χα-
ρακτήρα τοῦ καινουργίου αὐτοῦ βιβλίου. Γι' αὐτὸ ἂς ἀφήσουμε τὸ συγ-
γραφέα νὰ τονὲ χαρακτηρίσῃ. «Ὁ Ἰδιὸς — λέει στὸν πρόλογον τού-
— κρίνῃ ὅσα ἔγραψα ἄλλοτε ὡς πράγματα ἄξια προσοχῆς, ἄλλοτε ὡς ἀπεγνω-
σμένας προσπάθειάς μέσα εἰς οὐτοπιστικὰ φαντασιοκοπήματα, ἄλλοτε ὡς
σύμφυρμα συλλογισμῶν ἐγκεφάλου μὲ περιορισμένην καὶ κλημμελῇ λει-
τουργίαν καὶ ἄλλοτε ὡς παιδικὰ παίγνια ἐδῶ ἀφελῇ καὶ εἰς ἄκρον πονηρὰ
καὶ ἐπιτηδευμένα μὲ τὰ ὁποῖα ἐζήτησα ἐν τούτοις νὰ διασκεδάσω». Ὁ
συγγραφέας εἶναι εἰλικρινὴς στὸν αὐτοχαρακτηρισμὸν του. Τὸ βιβλίου του
εἶναι ἓνα θελχτικὸ φαντασιοκόπημα, ποὺ μᾶς φέρει στὴ χώρα τῆς οὐτο-
πίας. Μὰ τὸ ἔγραψε ἀπλῶς γιὰ νὰ διασκεδάσῃ, ὅπως διατείνεται, ἢ
γιὰ νὰ πονηρεύτῃ καὶ νὰ σαρκάσῃ τὸ σάπιο αὐτὸ κοινωνικὸ κα-
θεστῶς καὶ νὰ φιλοσοφήσῃ πάνω στὸ πρόβλημα τῆς ἀνθρωπίνης εὐτυ-
χίας μ' ἓναν τρόπο φιλοσοφικομηχανικόν; Τὸ μηχανικὸ πείραμα, ποὺ
πραγματοποιήθηκε μιὰ φορὰ στὴ φανταστικὴ αὐτὴ χώρα τοῦ Ἰδανι-
κοῦ καὶ τῆς ἀνθρωπίνης εὐτυχίας, εἶναι ἡ ἀπάντησις στὴν ἀγωνιώδη
κραυγὴ τῆς ἀνθρωπότητος, ποὺ ζητεῖ μὲ κάθε τρόπο νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ
τὰ δεσμὰ τῆς σημερινῆς τῆς ἀθλιότητος. Τὴν ἀπάντησιν αὐτὴ τὴν δίδ-
νει ὁ συγγραφέας μὲ τὴν κατασκευὴ μιᾶς τεράστιας κεντρικῆς μηχανῆς
ἐπιφορτισμένης μὲ ὅλες τὰς σωματικὰς καὶ πνευματικὰς λειτουργίας μιᾶς
κοινωνίας. Ὁ συγγραφέας πιστεύει στὴ μηχανοποίηση τῆς ζωῆς, στὴν
κατάχρησιν τῆς τελικῆς εὐτυχίας μὲ τὴ χρησιμοποίησιν μηχανικῶν μέ-
σων. Ὁ τεράστιος αὐτὸς μηχανισμός, «τὸ ἱερὸν θηρίον» ὅπως τὸ ὀνο-
μάζει, αὐτὸ χρίσει μὴν ἀφάνταστην εὐτυχίαν τοῖς Ὀληγαίοις, τοῖς κά-
τοικοις τῆς Ἰδανικῆς αὐτῆς πολιτείας. Ἡ μηχανὴ αὐτὴ ἔλυσε τὰ ἅπαντα
σημερινὰ οἰκονομικὰ πρόβληματα καὶ μὴ μὲ αὐτὸ πραγματοποιήσας καὶ
τὴν ἀνθρώπιναν εὐτυχίαν. Γιατὶ ὁ συγγραφέας πιστεύει, ὅπως πιστεύουμε
καὶ ἡμεῖς, πῶς μόνον ἡ κατάχρησις τῆς γήϊνης εὐτυχίας θὰ μὴ πορῇ νάνοιξῃ
τὸ δρόμον πρὸς κάθε ἄλλη πνευματικὴ καὶ ψυχικὴ κατάχρησιν τῆς ἀνθρώ-

πινης φαντασίας. Ο Έρωτας και η δίψα της γνώσης ακολουθούν πιστά τη σιδερένια ζωϊκή ανάγκη. Έτσι ο συγγραφέας μπαίνει στην ουσία του κακού. Μά το συμπέρασμα του, πώς το κακό θα αφανιστεί από τον κόσμο μόνο με μηχανική μέσα, μάς είναι αδύνατο να το παραδεχτούμε. Όχι η τυφλή μηχανή, μά η αλλαγή των οικονομικών όρων της σημερινής ζωής, αυτή θα αλλάξει την όψη του κόσμου και θα φέρη τη βασιλεία του αγαθού. Δυστυχώς ο συγγραφέας, ενώ τόσο βαθιά ξεχωρίζει την αιλία της ανθρώπινης δυστυχίας, τελειώνει το βιβλίο του με μία μυστικόπαθη επίκληση προς κάποιο θεό «πὺ δόκληρον τὸ εἶναι μας αἰσθάνεται τὴν ὑπαρξιν του καὶ τὴν μεγαλυσύνην του». Καὶ τὸν ἱκετεύει νὰ γίῃ ἕλεος στὰ πλάσματα του τὰ ἁμαρτωλά ! Πῶς τώρα μπορεῖ νὰ συμβιβαστῇ ἡ ὑπαρξὶς αὐτοῦ τοῦ ἄγνωστου ὅσο καὶ περιτοῦ θεοῦ μὲ τὴν πίστιν του στὴ μηχανοποίηση τοῦ κόσμου, αὐτὸ πιραμένει μὴ μεγάλη ἀπορία τοῦ ἀναγνώστη.

Ἀδιάφορο. Ὅσο κι ἂν εἶναι ἀποκρουστικὴ γιὰ μᾶς τὰ τελικὰ συμπεράσματα τοῦ κ. Ρώτα, τὸ βέβαιον εἶναι πὼς καὶ ἡ λογοτεχνία μας, mutatis mutandis, ἀποχτάει τὸν Ἑλληνα Οὐέλς. Μὲ τὸ βιβλίο αὐτὸ ὁ κ. Ρώτας ἀνοίγει γενναῖα τὸ δρόμο τοῦ ἐπιστημονικοῦ ρομάντζου, ἕνα εἶδος π.χ. Ἰούλιου Βέρν καὶ Οὐέλς. Κρίμα μόνο, πὺν ὁ κ. Ρώτας δὲ θέλησε νὰ ἐπιμεληθῇ καὶ τὴ λογοτεχνικὴ μορφὴ τοῦ βιβλίου του καὶ ἄφησε τὴν καθαρῶν νὰ τὸν ἐσφίξῃ στὴν κρύαν ἀγκαλιά της. Ἡ φράση του περίεργη, πρωτότυπη, ἄλλοι ὅπως διόλου ἀκατάσκηνη κι ἄλλοι πάλε περίτεχνη, τὸ ὕφος του, πὺν κάποτε παίρνει ἕνα χαραχτήρα βιβλικό, ἡ σκέψη του, ἡ γιομάτη ἀπὸ μιὰν ἐπιτηδεμένη ἀφέλεια, δείχνουνε τὸν ἄνθρωπο πὺν κρύβει μέσα του μὴ δυνατὴ πνοή. Τὸν ἄνθρωπο αὐτόνε πὺν ὁ χαραχτήρας του, ἀποτελεῖ ἕνα περίεργο κρᾶμα πρωτοτυπίας, ἀφέλειας καὶ γυναικείας συστολῆς, πρέπει νὰ τὸν προσέξουμε καὶ νὰ τὸν παρακολουθήσουμε καὶ σὲ νεώτερο ἔργον του.

Εὐτυχῶς γι αὐτόνε ἡ δημοσιογραφία τὸν ἀγνόησε ὁλότελα. Ἐτσι ὁ δρόμος τοῦ ἀνοίγεται κιὰ λεύτερος γιὰ νὰ τραβήξῃ μπροστά.

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ

ΦΩΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ : «ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ Ο ΜΕΓΑΣ». Ἐκδοσὴ Γανυῖρη. Ἀθήνα.

Νά, κ' ἕνα βιβλίο πολύτιμον πὺν μᾶς χάρισε ὁ Ἐκδοτικὸς Οἶκος Γανυῖρη—ἕνα βιβλίο πὺν πολλοὺς θὰ ξαφνιάσει, μά καὶ πολλοὺς θὰ ἐνθουσιάσει. Τῷ γράφει ὁ Φῶτος Πολίτης τὸ βιβλίο αὐτό. Τοῦ

σφίγγουμε ανεπιφύλαχτα τὸ χέρι. Ὅσο κι ἂν ἔχουμε κακομεταχειριστῇ στὸ «Νουμά» κι ἄλλοι τὰ κριτικά του ἄρθρα, κι ὅσο κι ἂν ἔχουμε σαρκάσει τὴν κριτικὴ του ἄρνηση, χαρακτηρίζοντάς τηνε ὡς γκρίνια καὶ μίζερια γεροντοκόρης ἢ στείρας γυναίκας, μπρὸς τὸν «Καραγκιόζη» του στεκόμαστε μὲ τὸ προτούμενο σέβας, γιατί τὸ ἀξίζει. Ἀρνηση καὶ σαρκασμὸς τῶν πάντων εἶναι καὶ ὁ «Καραγκιόζης ὁ Μέγας», μὰ ἡ ἄρνηση αὐτὴ ἐκπορεύεται ἀπὸ τὴ βαθειὰ μελέτη ἀνθρώπων καὶ πραγμάτων κι ἀπὸ τὴν ὠμὴ εἰλικρίνεια στὴ διατύπωση τῆς γνώμης του γιὰ τὸ κάθε τι. Τὸ βιβλίο τοῦ Πολίτη, ἀπὸ λογοτεχνικὴ ἀποψη, εἶναι ἀριστοτέχνημα. Εἶναι γραμμένο ἀπὸ βιεττουόζο τῆς πέννας σὲ ἀσογὴ δημοτικὴ γλῶσσα. Ὅπως ἔγραψα καὶ στὸ «Ἔθνος», εἶναι ἀπὸ τὰ β βλία ποὺ διαβάζονται καὶ ξαναδιάζονται καὶ δὲν πετιοῦνται, ὅστερ' ἀπὸ τὸ πρῶτο διόβλημα, σὲ μιὰ γωνιά τῆς βιβλιοθήκης, μὰ μένουνε ἀπάνω στὸ τραπέζι, ἢ μπαίνουνε στὴν τσέπη γιὰ νὰ μπορεῖ κανεὶς νὰν τοὺς εἶχῃ, κάθε τόσο μιὰ ματιὰ, σὰ νιώθει τὴν ἀνάγκη νὰ ξανασάβει καὶ νὰ ξελαφρώσῃ ἀπὸ τὴ γύρω του ψευτιά καὶ ἀηδία ἢ νὰ ψαρέψῃ καμμιὰ μεγάλη ἀλήθεια ἀπὸ κείνες ποὺ σὲ σπρώχνουνε νὰποκαλέσεις τὸ κάθε τι μὲ τὸ ἀληθινὸ του ὄνομα, ὅπως λέγει κάποιος Μπαῦρον, «ἂν κάθε πρᾶμα λεγότανε μὲ τὸ ἀληθινὸ του ὄνομα, θὰ ντρέπότανε κι ὁ ἴδιος ὁ Καίσαρας νὰ πεῖ ὄνομά του».

Δ. Π. Τ.

ΡΗΓΑ ΓΚΟΛΦΗ : «ΣΤΟ ΓΥΡΙΣΜΑ ΤΗΣ ΡΙΜΑΣ». Ἐκδότης
Ι. Σιδέρης. Ἀθήνα 1925.

Τὸ πρωτοχρονιτικὸ δῶρο τοῦ ἐκδότη Σιδέρη στὰ νεοελληνικά γράμματα εἶναι ἕνας τόμος τραγουδιῶν τοῦ Ρήγα Γκόλφη : «*Στὸ γύρισμα τῆς ρίμας*». Τὰ τραγούδια τοῦ Γκόλφη ἔχουνε δημοσιευτῇ σκεδὸν ὅλα στὸ «Νουμά» κ' ἔτσι οἱ ἀναγνώστές μας τὰ ξαίρουνε καὶ θὰ εἶτανε περιττολογία νὰν τοὺς μιλήσουμε γι' αὐτά. Ἐπειτα, ὁ Γκόλφη εἶναι τόσο «Νουμάς» ὥστε γράφοντας γι' αὐτόν, θὰ εἶχανε τὸ ἴδιο σὰ νὰ γράφαμε αὐτοκριτικῇ. Τὸ τελευταῖο τραγούδι τῆς συλλογῆς, μὲ τὴν ἐπιγραφὴ «*Εἰς δαυτὸν*», εἶναι ἀνέκδοτο καὶ τὸ προσφέρουμε στοὺς ἀναγνώστές μας.

Γκόλφη μὲ τὰ μέτρα
τὴ ζωὴ σου μέτρα...
Στὸν ἀπλό σου στίχο,
ταίριαζε κάθε ἦχο.
Γλύκανε στὴ ρίμα
κάθε ἀγνό σου κρῖμα.

Με τὸ πνέμα μίλα
στ' ἄνθη καὶ στὰ φύλλα...
Γιὰ δ,τι φεύγει κλάψε...
Με τὸ δάκρυ γράψε.

Ἄναψε καὶ σβήσου.
Μιά φωτιά ἢ ψυχὴ σου
Τὸ αἷμά σου ὅλο στάζει
φλόγα καὶ μαράζι.

Τὸ γλυκὸ σου πόνο,
πέρ' ἀπὸ τὸ χρόνο,
στὸ τραγούδι κλείσε.
Λυρικός ἐσ' εἶσαι.

Πέτα μὲ τὴ ρίμα
σὰ φτερό στὸ κῆμα.
Πάνω ἀπ' τὸ ρυθμὸ σου,
μ' ἓνα νέο σκοπὸ σου
μέσ' στὴν πλύση ἀπλώσου . . .

ΑΘΑΝ. ΜΙΧΑ : «ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΗΛΘΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΘΑ-
ΝΑΤΟΥ» Κοινωνιολογικὰ καὶ Φιλοσοφικὰ σκίτσα. Ἀθήναι. Τιμὴ
δραχ. 30

ΙΩΣΗΦ ΡΑΦΤΟΠΟΥΛΟΥ : «ΔΙΑΔΕΧΤΑ». Ποιήματα μὲ πρό-
λογο ἀπὸ τὸν Π. Τριαντάφυλλο. Ἔκδοση Χαρουγῆς. Ἀθήναι 1924.
Τιμὴ δραχ. 12.50

ΑΠ. Ν. ΜΑΓΓΑΝΑΡΗ : «ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ» σὲ λυρικοὺς στίχους. Ἀθή-
να 1924.

ΜΑΡΙΑΣ ΖΑΜΠΑ : «ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΜΟΥ». Ἀθήνα 1924

ΚΟΥΡΗ ΚΟΥΡΑΚΟΥ : «ΣΠΟΝΔΕΣ». Ποιήματα. Μὲ σκίτσο τοῦ
ποιητῆ ἀπὸ τὸν Ἀντ. Πρωτοπάτση. Ἀθήνα 1925.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ.—Μηνιαία Φιλολογικὴ καὶ Καλλιτεχνικὴ
Ἐπιθεώρηση. Δ/ση: Μ. Φιλήντας - Ἀ. Παπαδήμας - Σ. Καμηλλέρης.
Ἐκδότης: Α. Ράλλης. Ἀθήνα.—Τὸ φύλλο δραχ. 4.

«ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ Ο ΜΕΓΑΣ»

Ὁ Φῶτος Πολίτης, ἅμα διάβασε στὸ «Ἔθνος» (8 καὶ 4 τοῦ Ἐθνικισμοῦ) τὰ δύο ἄρθρα ποὺ ἔγραψε γιὰ τὸ βιβλίο του «Καραγκιοζὴς ὁ Μέγας», ὁ Δ. Ταγκόπουλος μὲ τὸν τίτλο «Καραγκιοζὴς ὁ Μέγας» καὶ «Ὁ Φαφλατάς», τοῖστέιλε τὸ ἀκόλουθο γράμμα, ποὺ τὸ δημοσιεύσαμε δὺν πρὸς... γνῶσιν καὶ συμμόρφωσιν διάφορων ἱερῶν κριτικῶν στρόων.

Ἀθήνα 5 Ἰανουαρίου 1925.

Ἀγαπητέ μου φίλε,

Τί νὰ σοῦ πῶ καὶ τί νὰ σοῦ μολογήσω; Ἀδύνατο νὰ σοῦ παραστήσω πόσο μὲ συγκίνησες. Εἶχες λόγους νὰ μὴ μὲ συμπαθῇς, γιὰτὶ πολλές φορές αὐτήτῃρ σ' ἔκρινα. Κι' ὅμως δὲν τὸ λεγάριάζεις αὐτό. Εἶδες κ' ἔκρινες τὸ ἔργο μου μὲ ἀντικειμενικότητα κ' εἰλικρίνεια πρωτόφαντη. Καὶ πάλι, σὰν ἄνθρωπος, ποὺ ἔχεις πίσω σου πολὺχρονο καὶ σκληρὸν ἀγῶνα, κατὰ τὸν ὁποῖον ἦταν φυσικὸ νὰ σχετιστῇς καὶ ν' ἀγαπήσῃς πρόσωπα, ποὺ ἡμεῖς εἰς νεώτεροι τὰ βλέπουμε καὶ τὰ κρίνουμε μέσα ἀπὸ ἄλλα πρίσματα καὶ τὰ ζυγίζουμε μὲ ἄλλα σταθμά, — εἶχες κάθε δικαίωμα νὰ δείχνῃσαι ἀλύγιστος καὶ ἀποκλειστικὸς, νὰ μὴν κοιτᾷς μὲ καθόλου εὐνεϊκὸ μάτι ὅσους δὲ συμφωνοῦνε ἀπόλυτα μαζί σου. Κι' ὅμως δὲν τῶκαμες. Γιατί; Τὴν ἀπόκριση στὸ ρῶτημα τοῦτο, τὴν εἶχα δώσει ἐγὼ ὁ ἴδιος κάποτε, τότε ποὺ δοκίμασα νὰ χαρακτηρίσω τὸ ἔργο σου στὸ «Νουμά», σ' ἐκεῖνο τὸ ἄρθρο ποὺ ἔμεινε ἀτέλειωτο: ἐπειδὴ εἶσαι ἄνθρωπος ὀλοζώντανος. Κ' ἡ ζωὴ εἶναι ἓνα ἀέναον παρόν. «Τὸ νὰ ζῇς — λέει ὁ Ἰψεν — σημαίνει νὰ κατανικᾷς μέσα σου τὸ βρυκολάκιασμα σκοτεινῶν δυνάμεων». Ὑπάρχουν ἀληθινὰ κ' εἰλικρινεῖς ἀγῶνες καὶ τώρα, ὅπως ὑπῆρχαν κι' ὅταν πρωτοπαρουσιάστηκες ἐπὶ τῇ λογοτεχνικῇ κονίστρᾳ κι' ἀγωνίστηκες θαρραλέα. Δὲν ἀπόκαμες ὅμως. Βλέπεις νὰ μάχεσαι ὀλοένα, κ' ἔτσι δικαιῶνεις κ' ἐκείνους ποὺ ἐνοιοῦσαν πῶς ὁ ἀγῶνας εἶναι ἡ μόνη μεῖρα τους.

Τὶ ἀπάνταστη διαφορὰ μεταξὺ ἐνὸς Δ. Π. Ταγκόπουλου καὶ τοῦ ἄμορφου σωροῦ τῶν νέων! Τὰ νιάτα εἶναι δικὰ σου, — δική τους ἡ γεροντικὴ μιζέρια καὶ δειλία! Εἶχες κάθε δικαίωμα ἐσύ, ποὺ ἡ ζωὴ σου δὲν πέρασε — διάολε! — ἄνεργη, ἐπὶ ποὺ μόχθησες καὶ πόνησες, εἶχες κάθε δικαίωμα, ξαναλῆω, νὰ βλέπῃς μ' αἰσιοδοξία καὶ μ' ἐπιεί-

κειν τὴ σημερινή πραγματικότητα, γιατί ξέρεις πῶς ἔδωσες κάτι θετικό, πῶς κάτι ἐσπείρες. Κι' ὅμως γιὰ σένα — ὅπως καὶ γιὰ τὴν γκαϊτική Ἰριγένεια — «τὸ λίγο ποὺ ἔγινε σθῆναι ἀπὸ τὸ μάτι, ποὺ βλέπει μόνο πόσο μένει ἀκόμα!». Ἔτσι εἶδες κ' ἐσύ, ὅ,τι εἶδα κ' ἐγώ. Μέσα σου ἐνώθηκα — γιὰ νὰ χρησιμοποιήσω ἓνα στίχο ἀπὸ τὸν «Καραγκιόζης» μου — «τῆς ὥριμης ζωῆς βουλή μὲ ἀπὸ παιδιάτικο αἷμα». Τὸν ἔγραψα τὸ στίχο αὐτὸ γιὰ νὰ δείξω τὰ αἰώνια νιάτα, τὸ ἀέναο παρὸν τῆς μάνας. Μὰ ἰσχύει, βλέπω, γιὰ κάθε ζωὴ, γιὰ κάθε ζωντανὸν ἄνθρωπο. Ἡ πείρα σου δὲ σταμάτησε. Μένεις ἀνικανοποίητος πάντα, καὶ μὲ πείθεις κ' ἐμένα πῶς ἔδωσα κάτι ἀληθινὸ μὲ τὸ ἔργο τοῦτο, ἀπὸ σὲ συγχίνησα.

Δέξου τίς βλαθεὶς καὶ εὐκρινεῖς μου εὐχαριστίες καὶ τὴν ἀληθινὴ φιλία μου.

Δικός σου πάντα

Φ. ΠΟΛΙΤΗΣ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Τὴν Παρασκευή, 28 τοῦ Νοέμβρη, ἀνακοινώθηκαν στὸν «Παρνασσὸ» τ' ἀποτελέσματα τοῦ Διαγωνισμοῦ Ζητιάκη, ποὺ προκηρύχθηκε τὸν περασμένο Ἰούνιο. Μπροστὰ σὲ πολὺ καὶ διαλεχτὸ κόσμο ὁ Εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς Ἡλ. Βουτιερίδης διάβασε τὴν κρίση τῆς καὶ ὁ Πρόεδρος Π. Νιρβάνας ἀνοίξε τοὺς φακέλλους. Εἶχαν ὑποβληθῆι δέκα ἐννιά μυθιστορήματα. Βραβεύτηκε τὸ ρομάντσο τοῦ φίλου καὶ συνεργάτη μας Θράσου Καστανάκη: «Οἱ Πρίγκιπες».

Ἡ ὑπόθεσί του πλέκεται γύρω ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ τὸ χαραχτήρα ἀνθρώπων μορφωμένων, ποὺ εἶναι κιόλας ἀντιπροσωπευτικοὶ τύποι τῆς ἀνώτερης κοινωνικῆς τάξης.

Δεύτερο κρῖθηκε καὶ παινέθηκε ὁ «Χαρίλαος Φαρέλης» τοῦ Κ. Φαλιτάς, ναυτικὸ ἀντιμιλιταριστικὸ μυθιστόρημα. Ἡ ἐπιτροπὴ σύστησε στὸν ἀγωνοθέτη νὰν τὸ ἐκδώσει.

Τρίτο κρῖθηκε «Ὁ Γυιὸς τοῦ πατέρα του», σοσιαλιστικὸ μυθιστόρημα τοῦ Γεωρ. Λεστούνη, καὶ τέταρτο «ἡ Νιόβη» τοῦ Κ. Ζουμπουλῆ, σμυρναϊκὸ μυθιστόρημα, μὲ σκηνὲς χαρακτηριστικὰ ἀπὸ τὴν τελευταία καταστροφὴ.

ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

“ΣΤΟ ΓΥΡΙΣΜΑ ΤΗΣ ΡΙΜΑΣ,”

(Τὸ νέο ποιητικὸ βιβλίο τοῦ Ρήγα Γκόλφη)

Ἐρχονται οἱ στίχοι τοῦ Ρήγα Γκόλφη «Στὸ γύρισμα τῆς ρίμας» νὰ συνεχίσουν τοὺς «Ὑμνους» ποὺ τοὺς προλόγισαν «Τὰ τραγούδια τοῦ Ἀπορίτη». Ἡ ποίησις, σὲ μιὰ μορφή τοῦ λόγου ἢ ἐνέργεια ποὺ πάει νὰ γίνη τραγούδι, καὶ ποὺ μολαταῦτα μέσα στὴ στενὴ περιοχὴ τοῦ στίχου, γίνεται ἱκανὴ γιὰ τὴν ἀναπαράστασι καὶ τῶν αὐστηρότερων ἰδεῶν, καθὼς καὶ τῶν βαθύτερων αἰσθημάτων, τραγουδώντας καὶ σκέπτεται καθὼς ὁ πεζὸς λόγος, γιὰτὶ καὶ ἀπὸ τὴ σκέψῃ ἀναβρῶζει συγκίνηση, γιὰτὶ καὶ τὰ ἀφηρημένα καὶ τὰ γενικά ὁ ρυθμὸς καὶ μέγος ἔχει τὴ δύναμι νὰ τὰ σωματώνῃ καὶ νὰ τὰ εἰδικεύῃ. Μολαταῦτα ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῆς ποιητικῆς χάρις εἶνε τὸ τραγούδι. Μακάριος ὁ ποιητὴς ποὺ διὰν διαβάζουμε τοὺς στίχους του, νομίζουμε πολὺ περισσότερο πῶς τραγουδοῦμε, καὶ ὁ ποιητὴς ποὺ θὰ σιγῇ πῶς τὸν ὑποβιβάζω ἀν τὸν εἰπῶ τραγουδιστὴ θὰ εἶναι, μὲ ὅλη του τὴν ποίησις, ἕνας ἀνόητος. Ὁ Ρήγας Γκόλφης μοῦ δίνει τὴν ἀπόλαυσιν τοῦ τραγουδιοῦ σ' ἓνα καθαρὸ μελωδικὸ σχέδιον, μὲ σιγικνεῖ ἢ φλογέρα του, καθὼς γνωρίζει νὰ τὴν τονίῃ ἀριστοτεχνικά, καὶ ἀν κανεὶς μὲ ρωτοῦσε γιὰ κείνον τὴ γιῶμη μου, θὰ τοῦ ἀπαντοῦσα, στιχοῦργος ἐγώ, ποιὸς ξαίρει! περασμένος πιά, μολυσμένος μὲ ἀναγνώσματα τοῦ 1870, θὰ τοῦ ἀπαντοῦσα μὲ τὰ λόγια ἐνὸς προσώπου τῆς «Χίμαιρας» τοῦ Βασιλειάδη γιὰ ἕναν ἄλλο, λησμονημένον, ὅμως ἀγαπημένο μου ποιητὴ τοῦ 1850, τὸ Δημοσθένη Βαλαβάνη: «Εἶνε τὸ γλυκύτερον καὶ ἀγνότερον ἄστρον τῆς νέας ἑλληνίδος ποιήσεως.» Ὅμως ἡ τέχνη τοῦ Βαλαβάνη, ἀν τὴ συγκρίνης μὲ τὴν τέχνη τοῦ Γκόλφη, εἶνε τὸ περπάτημα τοῦ παιδιοῦ ποὺ ἀγωνίζεται νὰ σταθῇ στὰ πόδια του μέσ' ἀπὸ ἓνα βρεφικὸν τρεμόπαυτον, μπροστὰ στὸν ἀσφαλισμένο βηματισμὸ τοῦ νέου ποὺ πέρασε ἀπὸ τὴν ἀσκησιν τοῦ προσκόπου. Ὁ στίχος ποὺ εἶνε στὴν ποίησιν τοῦ Ρήγα Γκόλφη ἡ μετρικὴ τοῦ παραδομένου ἐντέλεια, καὶ ἡ Ρίμα ποὺ εἶνε Μοῦσα, τὴν ὥραν ἀκριβῶς ποὺ ξεφύλλιζα τὸ τελευταῖον τοῦ βιβλίου, χεροπιασμένο ἐρωτικὰ τὸ δυσκολοχώριστο ταίρι, Στίχος καὶ Ρίμα, μοῦ μίλησαν ἔτσι ἐμπιστευτικά: «Σεβαστὲ φίλε, πῶς εἶσαι στὸν ἰδεατὸ κόσμον μας μαζὶ καὶ ὁ πατέρας μας καὶ τὸ παιδί μας, καὶ ὁ δαμαστής μας καὶ ὁ ὑποταχτικός μας, γιὰ ν' ἀνέβουμε στὴν κορφή ποὺ μᾶς πρέπει, μὲ τὴ βοήθεια τῶν ἀδερφῶν σου ποὺ ξαίρεις, — πολλὰ πάσχουμε. Δύο εἶνε, κυριώτατα, οἱ τύραννοί μας: Εἶνε οἱ ἀγαλίνωτοι ἀναβάτες ποὺ μᾶς καθυλλικιοῦν, καθὼς τὸν Πήγασον ὁ Βελλεροφόντης. Δὲ μᾶς ἀφήνουν ἡ νυχὸς, καθὼς ἡμεῖς γνωρίζουμε νὰ χορεύουμε, τραβώντας γιὰ τὰ ὕψη, τῶν ἀπολλώνιων χορῶν μας, ταχτικά, κανονικά, στὴν τροχίαν μας τὴν κατγοπαράδοτη. Φέρνονται πρὸς ἡμᾶς, σὰ νὰ ζητοῦν νὰ μᾶς ἐκτροχιάσουν, μὲ χτυπήματα, καὶ ἀπότομα καὶ ἀπότομα, ποὺ μᾶς ξεφνίζουν καὶ μᾶς τινάζουν ἔξω ἀπὸ τοὺς ἱερούς ἀπαρρασάλευτους φορῶντες

μας, και μᾶς ἀνταρδιάζουν· ὁμως κ' ἔτσι, σὺ τὸ τέλος μένουμ' εὐχαριστημένοι και εἴμαστε περήφανοι γι' αὐτούς. Γιατὶ τὸ βασάνισμ' αὐτὸ εἶν' ἕνας φόρος γιὰ νὰ ξετυλιχτοῦμε ἀγάλια ἀγάλια πρὸς πλατύτερους ὀρίζοντες ὅλο και ψηλότερα· τὸ ξεχαρβάλωμα, φαινομενικό. Πλαταίνονται οἱ ρυθμοὶ και οἱ ἀρμονίες ὀρχηστρώνονται. Τονώνεται ἡ ἐκφορὴ. Καὶ γιὰ τοῦ συνόλου τὴν προκοπὴ καὶ τὴν ἐπιβολή, πότε ὁ ἕνας πότε ἡ ἄλλη ἀπὸ τοὺς δύο μας, σὰ νὰ κυριαρχοῦμε ἀποκλειστικά, μὲ τοῦ ἄλλου τὴν ἐκλειψη, ἥσά νὰ μᾶς παίρνῃ ἕνα· χαμός· γιὰ τοῦ ἄλλου τὴ μονοκρατορία. "Ὅ,τι δὲν ὑποφέρουμε, ὅ,τι μᾶ· ταπεινώνει, ὅ,τι μᾶς βεβηλώνει, ὅ,τι μᾶς ἀπελπίζει, τὰ παθήματά μας εἶνε στὰ χέρια τῶν ἀνίδεων και τῶν ἀστοιχείων, πού, ὅπως ὅπως, κάθονται ἀποπάνου μας, πού, ὅπως ὅπως, μᾶς κέντουν και μᾶς τραβοῦν και μᾶς φέρνουν νὰ παραδέρνουμε ὅχι σὰν τοὺς ὑπερούσιους κέλῃτες τῶν Περσέων και τῶν Βελλερεφόντηδων, ὅχι σὰν τὰ «καθάρια, ἀράπικα, ἀξετίμωτα ἄτια» τῶν Βαλαωρίτηδων, ἀλλὰ σὰν τὰ γαϊδουράκια στὰ χέρια τῶν μανάβηδων. Γιατὶ και ἡ μοῖρα μας εἶνε νὰ δεχόμεστε σὲς πλάτες μας ἀνεξέταστα και καλοὺς και κακοὺς. Προόθυμοι γιὰ τὸ καβαλλί· κέμα, εἴμαστε δύσκολοι πολὺ σὺ τὸ δρόμῳ. Μᾶς ντροπιάζουν οἱ ἄμαθοι, και τοὺς ὑπομένουμε, χωρὶς νὰ μπορούμε νὰ τοὺς ἀποφύγουμε. Θαυμάζουμε τοὺς δημιουργικοὺς ἀνυπότακτους, πού ὅσο κι ἂν μᾶς πάνε μακριὰ ἀπὸ τὰ συνηθισμένα μας κ' ἀπὸ τὰ φυσικά μας, μᾶς νευριάζουν, μᾶς ἐνεβάζουν, μᾶς δεξιάζουν. Μὰ ἡ κρυφὴ μας συμπάθεια εἶνε οἱ τραγοιδιστὲς ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Ρήγγα Γκόλφι. Γιατὶ σὰν ἀπὸ τοὺς θεοὺς προσδιορισμένο μᾶς εἶνε τὸ περπάτημά μας μὲ τὸ μέτρο και μὲ ρυθμό, μὲ τὴ χάρη μας τὴ φυσική. σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους γραμμένους, ἄγραφους, βλινμένους και ξετυλιγμένους σὲ τόπους και σὲ καιροὺς λογῆς, τοὺς νόμους πού ἔτσι εὐκολα κ' ἔτσι ἀνεξέταστα δὲν ἔμπορεῖ, ἀπὸ τοῦτον και ἀπὸ κείνον, νὰ παραβιάζονται, χωρὶς νὰ πληγώνεται ἡ ὁμορφιὰ και νὰ στραπατσάρεται ἡ τέχνη. Γιατὶ και ἡ οὐσία πού εἶνε ἡ ποίηση, και πού παντοῦ και πολύτροπα ἐκδηλώνεται στὸν ἀνθρώπινο λόγο, σ' ἐμᾶς μονάχα, ἡ ποίηση τῶν νέων καιρῶν παίρνει τὴ μορφὴ τῆς ἀκέρια· σωματώνεται σ' ἐμᾶς και ἐμψυχώνεται. Δὲν εἴμαστε στολίδια τῆς γιὰ τὸ ἀρχοντικό τῆς μόνο παρουσίας, οὔτε φορέματα πού τὸ κέφι και ἡ μόδα μᾶς βάζουν και μᾶς βγάζουν· εἴμαστε οἱ ἀναγκαῖοι τρόποι πού τὰ ὄνειρά τῆς γίνονται πλάσματα, τὸ μέτρο ἐνὸς στίχου σὰ νὰ μετράῃ τὴν ἀρμονίαν τοῦ Σήμεπαντος μὲ τοὺς ἀριθμοὺς τοῦ Πυθαγόρα, και σὺ τὸ Γύρισμα τῆς οἰμῆς τῆς μικροκάμωτης γυρίζει ἕνας κόσμος.»

Και βέβαια, ὁ ποιητὴς τῶν «Ὑμνων» και τῶν τραγουδιῶν «Στὸ γύρισμα τῆς οἰμῆς» εἶνε ἀριστοτέχνης τοῦ πατροπαράδοτου στίχου. Χωρὶς σὲ τίποτε νὰ τὸν ἀνακαινίζει, τοῦ δίνει τὴν ἐντέλεια τοῦ κλασσικοῦ μὲ τ' ἀναγνωρισμένα πάντα συστατικά του. Καὶ δὲ γνωρίζω στίχους πὺ κανονικά ἀλάθευτους ἀπὸ τοὺς δεκαπεντασύλλαβους λ. χ. τῶν Ὑμνων, ἐκείνους πού συνέχίζουν και πού συμπληρώνουν τὴ χάρη τοῦ στίχου τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν, τῶν Κορνάρων, τῶν Μαρκοράδων· τοὺς ὕμνους στὴν Ἀττική, στοὺς «Σκλάβους τῆς γῆς» σὺ «Πένεμα.»

Πόση διαφορά στο μεταχείρισμα του κατεξοχήν εθνικού μας στίχου από το ύπουλο ξεκάρφωμα του στα ποιήματα του Καβάφη, για ν' αναφέρω τον πρωτοτυπώτερο ανάμεγα στη νέα γενιά εργάτη, καθώς αντίθετα, το δομητικό ξέο από τα σύνορα του σύγχροσπρώξιμο στη ποιήματα του Ήβου Δελφοῦ, εἶδος από τους πλουσιώτερα προικισμένους μυσταγωγούς τῆς τελευταίας ὥρας. Ἀναμφίβολα, τὸ στίχο τοῦ Ρήγγα Γκόλφη θὰ τὸν ἀντιπαθοῦν ἄνθρωποι διὸ εἰδῶν ἐκεῖνοι πού θέλουν τὸ στίχο χειραφετημένο σὺν τῇ γυναίκα, ἀδιαφοροῦντας ἂν χάνη μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν ὁ στίχος τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ γινώσκειν, πού τὸν ξεχωρίζει καὶ στίχο τὸν κάνει, καθὼς ἓνας φεμινιστὴς θ' ἀδιαφοροῦσε γιὰ τὸν κίνδυνον τῆς χειραφετημένης νὰ χάσῃ κάποια τρυφεράδα θηλυκὴ, πού πρέπει νὰ βαραῖνῃ περισσότερο ἀπὸ κάθε ἰδέα προκοπῆς. Τὸν ἀντιπαθοῦν κι ἐκεῖνοι πού τὸ στίχο ἢ γράφοντας ἢ διαβάζοντας τον, ἀδυνατοῦν νὰ ξεχωρίσουν πότε εἶνε λαθεμένος καὶ πότε σωστός, καθὼς ὁ ἀνορθόγραφος εἶνα κείμε ο. Καὶ καθὼς τὰ ἐλαττώματά δὲν εἶνε συχνότατα, παρὰ τῶν προτερημάτων ὑπερβατικὰ παρηστερητίσματα, τοῦ κανονικοῦ ἢ ἐντέλεια. Στὸ γόρσιμα τῆς οἰκίας ἐπέφτει κάποτε σὲ μιὰ ὀρχηστικότητα πού χτυπάει περισσότερο καὶ ἀπ' ὅ,τι πρέπει, ἐκεῖ πού μὲ τὰ βραχυσύλλαβα μέτρα τὰ οἰμαρισμένα τρανταχὰ καὶ πεταχὰ ὁ ποιητὴς ἢ θὰ παίξῃ ἐπάνω σὲ μιὰ χορδὴ τῆς λύρας καθὼς ὁ Παγανίνης μονόχορδον στὸ βιολί, ἢ θὰ δοκιμάσῃ τὴ δεξιωσὴν τοῦ σχοινοβάτη. Ἀλλὰ τὸ καθιερωμένο στάσιμό του πού μᾶς ἀπαιτᾶται μ' αὐτὸ καὶ πού τὸν ἀναγνωρίζουμε, εἶν' ἐκεῖ πού συνταιριάζει ποιητικὴ συγκίνηση καὶ ἀριστοτεχνικὴ ἐκτέλεση, ὅσο βραχύστιχα καὶ βραχύλογα, τόσο συμπτυκνωμένα καὶ ὁλοκληρωτικά, καθὼς δείχνει τὸ ἐξαίσιον τοῦτο κατάρθωμα :

Σ' ἀγάπησα γιατί
τὸ βλέμμα εἶχες ἀγνό,
καὶ μέσα του πλατὺ
θαροῦσα ὠκεανό.

Γιατ' εἶχες στή μικρὴ
τὴν ὄψη τῇ γλυκειά,
κάποια γραμμὴ πικρὴ
τοῦ πόνου χαρακιά.

Γιατ' εἶσουν θαρρετή,
μὲ λόγια εὐγενικά,
κ' ἢ ψεύτικη ἀρετὴ
σοῦ ταίριαζε κακά.

Γιατ' εἶχες τόση ὀρμὴ
πρὸς ὅ,τι ζωντανό,
πού λῆγας τὸ κορμί
σὺν ἄνθρωπος ἁερινό.

Γιατ' εἶσουν ἔρμη, ἀπλή,
μὲ νιάτα ξωτικά.
Γιατ' εἶσουν πολὺ
ντυμένη φτωχικά.

Γιατ' εἶχες σιὴ ζεστή
καὶ ξάστερη φωνή,
κάποια τρεμουλιαστὴ
λαχτάρας ἡδονή.

Γιατ' ἦρθες πρὸς ἐμὲ
σὺν ἀπέρα πικρί,
—ὦ ὁλόγητε καημέ!—
κάποια βραδιά θολή,

καὶ μὲτες : —"Α ! δὲ λέω
πὼς τάχα σ' ἀγαπῶ...
Σιμά σου ἄσε νὰ κλαίω,
χωρὶς «γιατί» νὰ πῶ.

Βρίθει η ποίηση του Ρήγα Γκόλφη από στίχους που η ελλεικρία και η θέρη των αισθημάτων λαγαρισμένων στους ακριβοχάραχτι ωραίους ρυθμούς, τους κάνουν, κιθώς ο ίδιος το ψιθυρίζει στον εαυτό του, «νέους σκόπους» που απλώνονται μέσα στην κλάνη και κλείνουν τον πόνο του στο λυρικό τραγούδι, «πέρ' από το χρόνο.» 'Ο τόπος που μου άνηκει έδω δεν είχε πρόσφορος για να εκιαθώ παρουσιάζοντας με τα κείμενα στα καθέκαστα τον ποιητή σε όσα έγγίζει, σε όσα τονίζει και τραγουδεί. 'Ως ποιητή; έντυποτικός, δεν ξαίρω μέσα σ' ένα κρυφανάμωμα μιὰς θηλυκής χριστιανικής ταπεινότητας και ήμεροσύνης προς τη μεγαλοφροσύνη που συνοδεύει πάντα, επιδειχτικώτερα ή ντροπαλώτερα το γένος των ποιητών, εκμεταλλεύεται κι αυτός τά, μήτε παλαιά, μήτε καινούργια, τα αιώνοβια μοτίβα του λυρισμού και φέρνει την άπαραίτητη θυσία στο βωμό της Μούσας που είναι ή γυναίκα, ή άρχή και το τέλος σε ό,τι εμπνευση όνομάζουμε. Αυτοίμαι που δεν μπορώ να σταθώ σε ποιήματα σαν τον «Πυρετό», σαν το «Πορτραίτο», σαν το «Νεκρικό Έμβλητήριο», σαν τα «Μάτια της Άγωνίας» και σαν τα «Μάτια της θυσίας», σαν την ασύγκριτη «Λούζα» και σαν τα σονέτα των «Ύμνων», αν και τέτοια ξεχωρίσματα περιτεύουνε στην κατάνυξη που μάς δίνει ο ποιητής από το συνολικό του πμράστημα. Και ως ποιητής ιδεολογικός, — όσο και αν και του είδους αυτού τα ξεχωρίσματα καταντούν απλά σχολαστικά κοιτάγματα — σημειώνει τον έρχομό μιὰς σοσιαλιστικής συνείδησης μέσα στη νεοελληνική ποίηση, για να σταθί αντίθετη και αντίμαχη της παραδομένης πατριδολάτρισσας ιδεολογίας. Και ή τάση του αυτή μάς δίνει τὸ δικαίωμα να τὴν τοποθετήσουμε ανάμεσα ενός πεζογράφου του Κώστα Παρορίτη, κ' ενός ποιητή, του Τανάλια του «Φωτός που καίει», χωρίς να έχη, ως τὴν ώρα τουλάχιστο, τὴ στοιχηματική πολεμικότητα του πρώτου, και τὸν άρρισμένο μολσεβικισμό του δεύτερου. 'Ο ποιητής, «Στὸ γύρισμα τῆς ρίμας», μένοντας, ποιητής: αδυνατεί να σώπαση το παράπονό του κατά τῶν άνομων που μάς εκμεταλλεύονται σκληρά δυναστεύοντάς μας με τὴν 'Ιδέα και με τὴ Δευτεριά, δεινὴ κατάρη που μάς τίναξε ποιὸς πλάστης; ρωτῇ ὁ χειράφετος ποιητής. 'Αλλοίμονο! 'Αναγκάζομαι να τελειώσω με τὴ φράση του διόσημου 'Αγγελο Μπέρετριανδ Ρουσσέλ, που μολαταῖται τόσο συμπαθεῖ τα ιδανικά, τῶν νέων καιρῶν: «Αυτὸ εἶναι πρῶτ' απ' ὅλα οἱ αντίμαχες κοινωνιολογικές θεωρίες: 'Ατομισμός, Κοινωνισμός. Καὶ οἱ άνθρωποι διαλέγουν άσυνείδητα τὸ σύστημα που ταιριάζει καλύτερα στον ὀργανισμό τους. 'Ο πόλεμος μακρόχρονιος, σφοδρός. 'Αγάλλια αγάλλια οἱ γενικές ιδέες λησμονιούνται. Στὸ τέλος δεν απομένει παρά μιὰ προσωπική διαβεβαίωση. Καὶ όταν τέλος πάντων οἱ δυναστεύόμενοι λυτρώνονται, εἶναι ὅμοια τύρανοι σαν τοὺς δυνάστες που καταλύθηκαν.»

(Ἐφ. «Ἐ'εύθερος Λόγος» 29. 12. '924. σελ. 1.)

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΚΑΒΑΦΗΣ

Στο μεγάλο τον αγώνα το γλωσσικό, ας πούμε καλήτερα τον εθνικό τον αγώνα, που θέλει πρώτα πρώτα νου σοβαρό, συνείδηση όρθια, επειδή το ζήτημα για την Ελλάδα είναι ζήτημα ζωής και θανάτου, ο κ. Καβάφης, άξιος διάδοχος, σωστό μαθητούδι του Σουρή, κατάλαβε πώς δεν είναι ανάγκη να ιδρώνει ολόένα τ' αρτί μι, πώς χρειάζεται κάπου-κάπου λίγο γλέντι. Κ' έτσι έγινε πολλή έγκολα ο κ. Καβάφης—ο παραγκιόζης της Δημοτικής.

ΨΥΧΑΡΗΣ

«Κριτική και Τέχνη»

Δεκέμβρης 1924)

ΟΙ ΝΕΟΙ ΛΟΓΟΓΡΑΦΟΙ ΜΑΣ

«Ο ΞΕΧΑΣΜΕΝΟΣ ΚΙ ΑΛΛΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ»

Με πρόλογο γραμμένο από τον κ. Στέφανο Δάφνη και με πολλή τυπογραφική καλαισθησία, βγήκε το πρώτο βιβλίο ενός νέου, του κ. Άγγελου Δ. Τερζάκη: «Ο Ξεχασμένος κι άλλα διηγήματα». Ο κ. Δάφνης μιλά μ' ένθουςιασμό σχεδόν για το συντοπίτη του διηγηματογράφο, μ' βρίσκει άφορμή να πει μερικές τσουχτερές αλήθειες για κάποιους καμποτίνους της λογοτεχνίας, νέους ποιητές που—δεν είναι καθόλου και ποιητές νέοι, και πεζογράφους που αντιγράφουν τον Κνουτ Χάμσουν και άλλους, όπως τα μαθητούδια το γεωγραφικό χάρτη στο τζάμι. Διαβάσαμε και τα διηγήματα του κ. Τερζάκη. Δίκιο έχει ο Δάφνης ο φιλονειστής. Βρίσκουμε ταλέντο στο νέο διηγηματογράφο, που μάς δίνει ελπίδες για το ξετύλιγμά του.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

«Ο Έκδοτικός Οίκος Ζημάκη μᾶς ἔδωσε τώρα τελευταία μιὰ σειρά ἀπὸ διπλεγτὲς μετάφρασεις καὶ πρῶτότυπα ἔργα, σὲ πολὺ κομψὲς καὶ πραγματικὰ ὁμορφες ἐκδόσεις, πού τιμοῦν τὴν ἑλληνικὴ βιομηχανία τοῦ βιβλίου.

Σημειώνουμε ἀπὸ τὰ νεώτερα τ' ἀκόλουθα :

Κι οὐτὸ Χάμσουν : *Μπενόνι.* Μετάφραση Β. Δασκαλάκη. Σ' αὐτὸ τὸ ἀριστοῦργημα τοῦ Νορβηγοῦ συγγραφέα, πού μᾶς δίνει μιὰν ἀντικειμενικὴ εἰκόνα τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, κινιέται καὶ ζεῖ ἕνας κόσμος δλόκληρος ζωντανῶν τύπων.

Τοῦ Ἰδιου : *Ρόζα.* Μετάφραση Β. Δασκαλάκη. Εἶναι τὸ δεύτερο μέρος τοῦ Μπενόνι. Στὶς σελίδες του περνᾶνε πρόσωπα κ' ἐπεισόδια παλιά, γνωστὰ ἀπὸ τὸν Πάνα.

Τὰ τρία αὐτὰ βιβλία τοῦ Χάμσουν—«Ο Πάν—Μπενόνι—Ρόζα»—μποροῦνε νὰ ὀνομαστοῦν ἡ Τριλογία τῶν μυθιστορημάτων τοῦ Σίριλουντ, μιὰ καὶ εἶναι τῶνα μὲ τ' ἄλλο σὰ συνέχεια. Ἡ μετάφρασή τους καμωμένη ἀπὸ τὸν κ. Β. Δασκαλάκη, ἀπειθείας ἀπὸ τὰ νορβηγικά, εἶναι πιστὴ καὶ δίνει τέλεια τὸ νόημα τοῦ συγγραφέα, κρατᾶντας τὴ φρεσκάδα τοῦ πρῶτότυπου.

Δ. Ἀντρέγιφ : *Ἀπομνημονεύματα ἐνδὸς φυλακισμένου.* Μετάφραση Κ. Προυσᾶ. Εἶναι τὸ βιβλίο τῆς παρηγοριᾶς καὶ τῆς ἐλπίδας. Κάθε ἀπόκληρος τοῦ κόσμου βρίσκει σ' αὐτὸ μιὰν ἀνακούφιση καὶ καινότοια δύναμη καὶ ἀγάπη γιὰ τὴ ζαή.

Αἰμ. Ζολᾶ : *Ἡ Ναῖς* καὶ ἄλλα δυὸ διηγήματα ἀπὸ τὰ καλλίτερα τοῦ μεγάλου νατουραλιστῆ. Τὸ πρῶτο πλέκεται γύρω ἀπὸ τὸν ἔρωτα μιᾶς χωριατοπούλας μ' ἕνα πλουσιόκαιδο, γυιὸ τοῦ ἀφεντικοῦ της. Ἐνας ἔρωτας πού φτάνει ὡς τὸ σημεῖο νὰ εὐχεται τὸ θάνατο τοῦ πατέρα της, πού ζήτηγε νὰ σκοτώσει τὸν ἐρωμένο τῆς κόρης του. Ἡ μετάφρασή τους καμωμένη ἀπὸ τὸ συνεργάτη μας Ι. Οἰκονομίδη εἶναι ἀληθινὰ ἐπείροχη.

Τοῦ Ἰδιου : *Ζερμινάι.* Ἐπαναστατικὸ μυθιστόρημα τῆς σειρᾶς τῶν «Ρουκὼν—Μακάρ», πού πλέκεται γύρω ἀπὸ τὶς δυστυχημένες ζωὲς τῶν ἐργατῶν πού δουλεύουνε στὶς μίνες. Εἶναι ἀπὸ τὰ πιὸ δυνατὰ ἔργα τοῦ Ζολᾶ. Ἡ μετάφρασή του ὅμως ὄχι καὶ τόσο καλὴ καὶ πρὸ πάντων ἡ γλώσσα, καθαρεύουσα γαρνιρισμένη πού καὶ πού μὲ λίγη δημοτικὴ.

Γιὰ ντὲ Μωπασάν : *Ἡ Κληρονομία.* Μετάφραση Λεων. Κότσινα. Εἶναι ἕνα ἐκτεταμένο διήγημα ἀπὸ τὰ καλλίτερα τοῦ συγγραφέα, δυνατό, ψυχολογημένο, μὲ χαρακτήρες καὶ τύπους κοινωνικοὺς, τέλεια ζωγραφισμένους.

Ἐρ. Σιγνέβιτς : *Ἐρωτες καλλιτεχνῶν.* Μετάφραση Ε. Λιακόπου. Μποεμικὸ ρομάντσο γραμμένο μὲ πολὺ πνεῦμα καὶ μὲ πλοκὴ συναρπαστικὴ. ἔχει κατὶ σκηνὲς χαριτωμένες καὶ κατὶ διαλόγους ξευκνους, πού τὸ βάζουν στὶς πρῶτες γραμμές τῆς παγκόσμιας μποεμικῆς λογοτεχνίας.

Ἀν. Φρένς : *Τὸ Ἐγκλήμα τοῦ Σιλβέστηρ Μπονάρ.* Μὲ τὸ βιβλίο αὐτό, πού

είναι πιά κλασικό, ο Άν. Φράνς μπήκε στην 'Ακαδημία. Είναι ή αυτοβιογραφία του. Έχει σκέπες βελτιές και τσουχτερή ειρωνία για κάθε ανθρώπινη άδυναμία κι άνοησία. 'Η μετάφρασή του, όπωσδήποτε καλή, έγινε από τους κ. Γ. Γιαλή και Ι. Οικονομίδη.

Ήλ Βουτιεριδής: 'Ιστορία τής Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, τεύχος Γ'. Συνεχίζοντας, ό 'Εκδοτικός οίκος Ζηκάκη την έκδοση τής 'Ιστορίας τής Λογοτεχνίας του φίλου Βουτιεριδής, μās έδωσε και τό Γο τεύχος τής πολύτιμης αυτής λογοτεχνικής εργασίας.

Τοό Ίδιον: "Όταν άγάποϋμε. Αισθηματικό μυθιστόρημα, γραμμένο μ' άληθινή τέχνη, με ύφος άπλό και γοητευτικό.

Θράσων Καστανάκης: Οι Πρίγκηπες. Τό μυθιστόρημα που βραβεύτηκε στο διαγωνισμό Ζηκάκη 1924. 'Η κρίση τής έπιτροπής: τό χαρακτηρίζει ως έργο τέλεια καλλιτεχνικό, γραμμένο σε ύφος έλκυστικό. Τιμή Δρχ. 20.

Σαχέρ Μαζόχ: Οι Σκληροί Έρωτες. Μετάφραση Κώστα Τρικογλίδη. Μιά σειρά από διαλεκτά διηγήματα του μεγάλου Πολωνού συγγραφέα, που έχουν κύριο γνώρισμα τό πάθος και τ' άγρια ένστικτα τών δεσποτικών γυναικών, που μέσα στους αιώνες έχουν καταταρτίξει την ανθρωπότητα.

Μαργάρι Πρεβώ: 'Ο Φιλήδονος. Μετάφραση Γ. Α. Κυριακίδη. 'Η Ιστορία ενός καταχτητή, ενός σύγχρονου Δόν Ζυιάν, που άφου πέρασε τη γεμάτη από όργια ζωή του κοσμικού, άπαρνήθηκε όλα κι άφιερώθηκε σ' ένα έρωτα άλόγελα άλλιώτικο από κείνους που είχε δοκιμάσει.

ΤΑ ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥ ΓΑΝΙΑΡΗ

Τα βιβλία του Γανιάρη είναι δεμένα κομψά και στερεά και με καλλιτεχνικά *πρωτότυπα* σκίτσα από είδικούς ζωγράφους. Σημειώνουμε από τά νεώτερα τ' ακόλουθα:

ΓΙΟΧΑΝ ΜΠΟΓΕΡ: Ο ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΣ ΠΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΟΥΣΕ (Μετ. Κ. Οικονομίη) Άριστοτεχνικό έργο τής Νορβηγικής Φιλολογίας. 'Ο Μπόγκερ είναι έφάμιλλος του Κνούτ Χάμσουν και περιγράφει στο βιβλίο του αυτό την ιδιότητα του σημερινού ανθρώπου ν' αλλάζει καταστάσεις και νά μεταμορφώνεται έσωτερικώς και έξωτερικώς με τόση δύναμη, που νά πιστέει και νά κάνει και τους άλλους νά πιστεύουνε στη μεταμόρφωσή του αυτή.

Δ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ: ΤΗΣ ΤΥΧΗΣ ΤΑ ΓΡΑΜΜΕΝΑ. (Έκδοση Χ. ΓΑΝΙΑΡΗ). Από τά καλύτερα έργα του συγγραφέα τής «'Ιστορίας τών Άθηνών». Χαρακτηριστικό βιβλίο τής παλαιάς σημερινής έποχής, που μπορεί νά μās χαρίση γαλήνη και ήρεμία στο πνεύμα.

ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ : ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΧΩΡΙΣΜΕΝΗΣ. Ο

Ξενοπούλος στο μυθιστόρημά του αυτό ζωγραφίζει με λεπτότητα και χάρη μια σπάνια και χαρακτηριστική άφορη διαζύγιου της σημερινής κοινωνίας μας.

ΟΒΙΔΙΟΥ : Η ΤΕΧΝΗ Ν' ΑΓΑΠΑΣ ΚΑΙ ΠΩΣ ΓΙΑΤΡΕΥΕΤΑΙ

Η ΑΓΑΠΗ. Δεύτερη έκδοση του χαριτωμένου αυτού έργου της Ρωμαϊκής λογοτεχνίας. Οι συμβουλές του γέρο-Οβιδίου ταιριάζουν και στην εποχή μας, όπως θα ταιριάζουν και σε κάθε εποχή.

ΟΣΚΑΡ ΟΥΑΙΛΔ : ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΔΙΧΩΣ ΣΗΜΑΣΙΑ (Μετά

φρασής Δ. Διόνα). Το έργο αυτό γράφτηκε στα ευτυχισμένα χρόνια του Όσκαρ Ουάιλντ και δείχνει όλη την εξαστεράδα της εξαιρετικής αυτής φαντασίας. Το χιούμορ, ή σάτυρα για τις γυναίκες και την Άγγλική κοινωνία, είναι κάτι αφάνταστο. Οι αντιθέσεις του έργου κρατούν τον αναγνώστη ως το τέλος σε μιάν ευχάριστη αγωνία.

ΡΑΣΠΕ: Ο ΒΑΡΩΝΟΣ ΜΥΝΧΑΟΥΖΕΝ (Β' έκδοση) Βιβλίο της

εδυσμίας έχει ονομαστεί απ' όλον τον κόσμο. Είναι τόσο καλογραμμένα τα ψεύτικα κατορθώματα του Βαρώνου που ό αναγνώστης γελά διδάσκοντα κι άβλαστα.

Ρ. ΤΑΓΓΟΡ: ΙΝΔΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ (Μετ. Κ. Τριμογλίδη) 'Ο

Ταγγόρ θεωρείται σήμερα ο μεγαλύτερος ποιητής του κόσμου. Τα διηγήματά του είναι έξωτικά και χαριτωμένα.

ΤΟΛΣΤΟΗ: ΣΥΖΥΓΙΚΗ ΕΥΤΥΧΙΑ (Β' έκδοση Χ. ΓΑΝΙΑΡΗ).

Στο βιβλίο του αυτό ο Τολστόη ξετυλίγει τις αντιλήψεις του για την οικογενειακή ζωή. Λογαριάζεται σαν ένα από τα καλύτερα μυθιστορήματά του.

ΤΟΛΣΤΟΗ: ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΤΟΥ ΖΟΦΟΥ (έκδοση Χ. ΓΑΝΙΑΡΗ).

Μόνο με το Δάντη μπορεί να συγκριθεί στο έργο του αυτό ο Τολστόη. Η ανατριχιαστική όμορτητα με την οποία περιγράφει τη ζωή μιās χωριάτικης Ρωσικής οικογένειας συνταράζει και τον ψυχραιμότερο αναγνώστη.

ΜΙΡ ΑΛΗ ΧΑΝΤΙΤ : ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΗΛΘΝΩΝ. 'Ερωτικ.

θερμά και χαριτωμένα διηγήματα.

Μ. ΜΑΙΤΕΡΛΙΓΚ : «ΤΟ ΓΑΛΑΖΙΟ ΠΟΥΛΙ» (Μετ. Πέτρον

Χάρα). 'Αριστουργηματικό έργο του Μαιτερλιγκ, που σ' αυτό ξετυλίγει ο συγγραφέας με φιλοσοφική μυστικοπάθεια τις αντιλήψεις του για την ανθρώπινη προσπάθεια στην άναζητηση της ευτυχίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΚΑ' ΤΟΜΟΥ

(ΧΡΟΝΙΑ ΚΑ'— 1924)

ΠΡΟΤΟΤΥΠΑ

- Γ. Ἀθάνας, Φροσούλα, σελ. 398.
Κώστας Ἀθάνατος, Ποιήματα καὶ πεζὰ Πάνου Ταγκόπουλου, σελ. 286.
Γλαῦκος Ἀλιθέρης «Κρινάκια τοῦ γιαιοῦ», σελ. 368.
Αἰμίλιος Βεάκης, Τετράστιχα, σελ. 91.
Νίκος Βεργωτής, Σοφία Κενταύρου Οἰκονομίδη, σελ. 152.
Ἀντώνης Γαλιούρης, Γενέμ, σελ. 94 — Ἐχτροί, σελ. 329.
Ρήγας Γκόλφης, Κριτικὰ Σημειώματα : «Γυρίσματα στὸ ξέφωτο» — «Ὁ κόκκινος τράγος», σελ. 54. — Δάκρι χαρᾶς, σελ. 87. — Καλοσύνη δὸς μου, σελ. 827.
Στέφανος Δάφνης, Ἡ σκάλα, σελ. 9. — Τ' ἀηδὼν καὶ τὸ γεράκι, σελ. 109. — Τὰ σκυλιὰ τοῦ Ρούντα, σελ. 184. — Ντόμα ἡ μοιρολόγιστρα, σελ. 354.
Αἰμιλία Στεφ. Δάφνη, Ὁ μεγάλος ἴσκιος, σελ. 385.
Αἰλή Πατρικίου, — Γακωβίδη, Στὸ Βύρωνα, σελ. 116.
Σίτσα Καραισκάκη : Friederich Hölderlin, σελ. 269.
Κ. Καρθαίος, Ποιήματα σελ. 175.
Θρ. Καστανάκης, Ὁ θάνατος τοῦ Μωρίς Μπαρρές, σελ. 40. — Τὸ Πνεῦμα τοῦ Ἀνατόλ Φράνς, σελ. 191.
Δημ. Ἀρ. Κλούβας, Ἀπὸ τὴν «Τριλογία τοῦ Ὁργασμοῦ» σελ. 135.
Κώστας Κόντος, Ὁχτάστιχα, σελ. 91. — Τὸ τραγούδι τῆς Ὁμορφῆς, σελ. 257.
Λέων Κουκοῦλας, Ὁ Χάϊνε καὶ οἱ μεταφραστές του, σελ. 69. — Σονέτα σ' ἓνα νέο μου φίλο, σελ. 178. — Ἀποχωρισμός, σελ. 357.
Ἀθ. Γ. Κυριαζῆς, Τὸ σημειώματι, σελ. 8.
Κλεορέτη Μαλάμου, Τράγος σελ. 28.
Β. Μεσολογγίτης, Ὁ ποιητὴ : Philéas Lebesgue σελ. 196.
Χ. Μολίνος, Μωρίς Μπαρρές σελ. 42.
Χρ. Μουλάκης, Ποιήματα, σελ. 64. — Karl Dieterich, σελ. 290.
Γρ. Ξενοπούλος, Ὁ Ἀβρώγειος, σελ. 72.
Γιάννης Οἰκονομίδης, Τὰ τραγῳδία τοῦ Χάϊνε, σελ. 66. — «Μοῖρα καὶ ἄλλα φανταστικά», σελ. 220. — Ἡ ὥρα τῆς Δημιουργίας σελ. 254. — Ντέλεφ Φὸν Ἀλβενκρον, σελ. 378.
Σοφία Κενταύρου — Οἰκονομίδη, Μουσικὰ σημειώματα, σελ. 232.

- Κωστής Παλαμάς, 'Από τούς 'Δειλούς και σκληρούς στίχους' σελ. 353.—'Στὸ Γόρισμα τῆς Ρίμας', σελ. 433.
- Λέανδρος Παλαμάς, Τραγουδάκι, σελ. 328.
- Νίκος Πάλλης, Συντρίμμι—Δὸς μου τὸ χέρι, σελ. 422.
- Α. Παπαδήμας, 'Ἡ Λυρική πρόξα και ὁ κ. Πάνος Τυγκόπουλος, σελ. 154.
- Πολύδωρος Παπαχριστοδούλου, Στέλιος Χαλεπάς, σελ. 275, 340.
- Κώστας Παρορίτης, Σάπιο αἷμα, σελ. 12. — Τὸ Προβλημα Βουντουᾶ, σελ. 117.— Κριτικὰ σημειώματα, σελ. 212, 271, 427.
- Τουλία Περόακη 'Ἡ Στραβή, σελ. 161.
- Ν. Πετιμεζᾶς—Λάυρας, 'Απὸ τὴν «Παλιά Ἀθήνα», σελ. 3.—Τὸ φονικό, σελ. 86.—Τ' ὄνειρο, σελ. 257.
- Μιχ. Γ. Πετρίδης, 'Εξάστιχα, σελ. 399.
- Φῶτος Πολίτης, «Καραγκιόζης ὁ μέγας», σελ. 431.
- Ἰωσήφ Ραφτόπουλος, Τὸ ὥρατο κοράσι σελ. 6.
- Μιχ. Α. Ροδάς, 'Απὸ τ' Ἀμαρτωλά: Σάν τὸν καπνὸ, Δράμα, σελ. 29.—'Ἰκαρος, Στὸν Μαιραῖο, σελ. 201. — 'Ορκος, Τραγοῦδι, σελ. 316.
- 'Αγγελοῦς Σημηριώτης, Θύμησης, σελ. 85.
- Σωτήρης Σκίπης, Σὲ Νέο καλλιτέγνη, σελ. 89.
- Γεο. Σπαταλάς, 'Ο Ἀλήτης, σελ. 190.
- Ι. Σταμνόπουλος, Τὸ νταραβέσι τῆς καρδιάς, σελ. 146.
- Γ. Σταυρόπουλος, Ψυχῆς ὄνειρο, σελ. 181.
- 'Αναστάσιος Μιλᾶνος Στρατηγόπουλος, «Γυρίσματα στὸ ξέφωτο» σελ. 73.—Μάνφρεντ και Μπαίρον σελ. 81.—Γρηγόρης Βογόπουλος, σελ. 224.
- Σύλβιος Σμυρναῖμα ἐλεγεία, σελ. 93.
- Α. Π. Ταγκόπουλος, 'Ενας νέος ποιητής, σελ. 64. Γράμματα ἀπὸ τὸ «Ἀρχεῖο τοῦ Νουμά», σελ. 241.—«Καραγκιόζης ὁ Μέγας», σελ. 428.
- Πάνος Α. Ταγκόπουλος, Λυρικές Πρόξες: Et in Arcadia Ego—'Ατραγοῦδιστη — Σ' ἕναν τόπο ποὺ ἐρήμωσε, σελ. 80 —'Ἄσμα Ἀσμάτων, σελ. 106. Γύρω στὰ Ἐκατόχρονα τοῦ Μπαίρον, σελ. 141.—'Ενας νέος διηγηματογράφος, σελ. 248.—Τραγοῦδιὰ στὸν ἴδιον ρυθμὸ, σελ. 322.
- 'Αθηνᾶ Ν. Ταρσοῦλη 'Αποθέωση, σελ. 226.—'Αντώνια, σελ. 262.—Σύγχρονη καλλιτεχνία, σελ. 301.
- Βελ. Φέρης, Φθινοπωρινὲς ἀγάπες, σελ. 400.
- Μ. Φιλήνης, Γλωσσολογικά: Γένους Ἀλλαγή, σελ. 227, 297, 379.
- Ψυχάκης, Πεζὰ τραγοῦδια, σελ. 1.—Μικρὴ δόλωση γιὰ τὸν τονισμό, σελ. 137.—Πεζὰ τραγοῦδια, σελ. 172.—Γιὰ τὸν κ. Μανόλη Τριαντάφυλλου και τὴ φιλικινάδα του τὴ μιχτή, σελ. 358, 405.—'Ο κύριος Καβάφης, σελ. 437.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΚΑ' ΤΟΜΟΥ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΑΤΑ

- Βιτώριου 'Αλφιέρου, Σονέττο (Μετ. Γερ. Σπαταλά) σελ. 105.
L u d w i g B ä t e, Τὸ χωριουδάκι στὴ νύχτα - Μητέρα, (Μετ. Σίτσας Κα-
ραϊσκάκη) σελ. 35.
Βιργίλιου, 'Η Φήμη (Μετ. Γερ. Σπαταλά) σελ. 34.
Γκαίτε, 'Απὸ τὸ Β' Φάουστ (Μετ. Θρ. Σταύρου) σελ. 112.
'Ανατόλ Φράνς, Λησμονημένες σελίδες, σελ. 412.
Χάινε 'Απὸ τὴν «Ἐπιστροφή» (Μετ. Λέοντα Κουκούλα), σελ. 136.
Κνούτ Χάμσουν, 'Η γυναίκα νικήτρια (Μετ. Ρ. Τζ.) σελ. 203.
Fr. H ö l d e r i n, Συχώρα με σελ. 208.—Τὸ μισὸ τῆς ζωῆς— 'Απὸ τὸ
θρῆνον τοῦ Μένονα στὴ Διοτίμα (Μετ. Σίτσας Καραϊσκάκη) σελ. 259.
Βιθέντε Μπλάσκο 'Ιμπάνιςθ, Βαλενθιάνικη μέγλα (Μετ.
Κώστα Οικονομίδη) σελ. 44, 129.
Ed n a S t. v i n c e n t M i l l a y, Τέσσερα ποιήματα (Μετ. Λέανδρου
Παλαμά) σελ. 32.
Φραγκίσκου Πετρούκα, Σονέττο σελ. 104. Στὴν Κυρία Λάουρα
(Μετ. Γερ. Σπαταλά) σελ. 339.
Com p t e P r i m o l i, 'Ενα ἀνέκδοτο τοῦ 'Ανατόλ Φράνς, σελ. 418.
J e a n R i c h e r i n, 'Η καρδιά τῆς μάνας (Μετ. Ν. Πετιμεζά—Λαύρα)
σελ. 202.
'Ιβύκου Ρηγινοῦ, Καινούρια 'Αγάπη (Μετ. Σίμου Μενάρδου) σελ. 111.
P. B. S h e l l e y, 'Ενας θρῆνος— Τραγοῦδι (Μετ. Νίκου Λαίδη) σελ. 39.
R. T a g o r e, 'Απὸ τὸν «Κηπουρὸ» (Μετ. Κ. Καρθαίου) σελ. 37. — «Τὸ
Σπίτι καὶ ὁ κόσμος» (Μετ. Ρ. Τζ.) σελ. 305.— 'Απὸ τὸν «Κηπουρὸ»
(Μετ. Κ. Καρθαίου) σελ. 366.
A l f r e d L o r d T e n n y s o n, Δάκρυα, δάκρυα. (Μετ. Νίκου Λαίδη)
σελ. 261.
Ψάπφας, Ποιήματα (Μετ. Δημ. Βερναρδάκη, σελ. 108.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΖΩΗ

- Φαινόμενα καὶ Πράγματα, σελ. 51, 140, 209, 293, 369, 423.
Κριτικά σημειώματα, σελ. 54, 242, 271, 427.
'Η γνώμη τῶν ξένων γιὰ τὴ Φιλολογίαν, σελ. 61,
149, 231, 295.
Τι γράφουν οἱ ἄλλοι, σελ. 73, 153, 236, 433.
Γιὰ τοὺς Λογογράφους, σελ. 78, 308.
Οἱ Νέοι Λογογράφοι, σελ. 437.
Μονοκάλυπτοι, σελ. 152, 232.
Σύγχρονη καλλιτεχνία, σελ. 301.
Νέα βιβλία, σελ. 75, 150, 223, 384, 438.
'Ἐκτείνου φεύγου: 'Αντρέας Λοῦκος, σελ. 235.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΚΑ' ΤΟΜΟΥ

- Πικραγκάθης, Ἐγώ στούς «Ἑμεῖς», σελ. 76.
 Διαγωνισμός γιά μυθιστόρημα, σελ. 432.
 Ὁ, τι θέλετε σελ. 77, 155, 236.

ΕΙΚΟΝΕΣ

- Karl Dieterich (Σκίτσο Μ. Ματσάκη) σελ. 283.
 Α. Π. Ταγκόπουλος (Προτομή Β. Φαληρέα) σελ. 322.
 Ἀ. Ν. Μαγγανάκης (Σκίτσο Μ. Egerstroem) σελ. 431

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΑ ΜΙΚΡΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

Ἔκδοτ. Οἴκου

Χ. ΓΑΝΙΑΡΗ

- 1) Η MINION, Ἀριστουργηματικὸν ἔργον τοῦ μεγάλου Γκαίτε . Δρ. 6.
- 2) Η ΝΑ·ΙΣ Ἀπὸ τὰ χαριτωμένα διηγήματα τοῦ Αἰμ. Ζολᾶ . . . Δρ. 6.
- 3) Η ΡΟΖΑ, Ἐρωτικὰ διηγήματα τοῦ Γκυ ντὲ Μωπασάν . . . Δρ. 6
- 4) Η ΑΒΥΣΣΟΣ, Ἐκλογή διηγημάτων τοῦ Α. Ἀντρέζεφ. . . . Δρ. 6.
- 5) Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΕΝΟΣ ΑΛΛΟΥ. Τερπνὸν διήγημα τοῦ Ντρεστο-
 γέφυκη Δρ. 6.
- 6) ΜΙΑ ΝΥΧΤΑ ΑΓΑΠΗΣ. Β' ἔκδοσις τοῦ ἀριστουργήματος αὐ-
 τοῦ τοῦ Ζολᾶ Δρ. 6.
- 7) Τ'ΟΝΕΙΡΟ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡ Ὑπέρροχα διηγήματα τοῦ συγγρα-
 φέως τοῦ ΤΥΦΛΟΥ ΜΟΥΣΙΚΟΥ. Β. Κορολέγκο. Δρ. 6
- 8) ΜΑΡΙΑ ΤΕΡΕΖΑ, Ἐπεισόδιον τῆς αὐστηρῆς Αὐτοκρατορίας
 Μαρίας Τερέζας. Δρ. 6.
- 9) ΑΙΩΝΙΟ ΘΥΜΑ. Στρατιωτικὸν διήγημα τοῦ μεγάλου Σιέγκεβιτς Δρ. 6.
- 10) ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ. Χαριτωμένα ἀνέκδοτα γυναι-
 κῶν μεγάλων καλλιτεχνῶν, τοῦ Ντλωντέ. Δρ. 6.
- 11) ΜΕΤΑ ΤΟ ΧΩΡΟ. Ἐπαναστατικὰ διηγήματα τοῦ Α. ΤΟΛΣΤΟΗ Δρ. 6.
- 12) Η ΑΝΑΘΡΕΦΤΗ. τὸ ἀριστοῦργημα τοῦ κ. Ξενοπούλου . . . Δρ. 6.
- 13) Η ΝΕΑ ΗΛΟΝΗ. Ἐκλογή διηγημάτων τοῦ Πιέρ Λουτζ Δρ. 6.
- 14) Ο ΨΑΡΑΣ Κ' Η ΨΥΧΗ ΤΟΥ. Λυρικὸν διήγημα τοῦ Ὁσκάρ
 Οθάιλδ. Δρ. 6
- 15) Η ΜΠΑΛΛΑΔΑ, Δ'. ἔκδοσις τοῦ ἀριστοῦργήματος αὐτοῦ τοῦ
 Ὁσκάρ Οθάιλδ Δρ. 6.
- 16) ΜΥΘΟΙ. Χαριτωμένα διηγήματα τοῦ Ἰταλοῦ συγγραφέως Τρι-
 λόσσα Δρ. 6.
- 17) ΤΟ ΑἶΓΝΩΣΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ. Ἀριστουργηματικὸν ἔργον
 τοῦ Μπαλζάκ. Δρ. 6

ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΣΥΝΑΓΑΙΕΣ

Κάθε Τρίτη και Παρασκευή τη νύχτα, από τις 10 κ' ύστερα, τὸ μαγικὸ βιολί τοῦ Γρηγόρη Καρατζά, ἐνῶ ἀπὸ τὰ πρῶτα, ἂν ὄχι τὸ πρῶτο βιολί τῆς Ἀνατολῆς, ξετρελαίνει τὴν πιδ διαλεκτὴ κοινωνία τῆς Ἀθήνας ποὺ πατεῖς με πατῶ σε τρέχει στὸ μεγάλο ζυθοστιατριο «Πάνθεο» νὰν τὸ ἀπολαύσει. Τίς ἄλλες βραδιὲς ἡ ἐκλεκτὴ ὀρχήστρα τοῦ «Πανθέου», μετὰ τὴ διευθύνση τοῦ Καρατζά πάλι, παίζει τὰ καλύτερα ποτπουρί ἀπὸ ὅπερες καὶ ὀπερέτες, κ' ἔτσι κάθε βράδι στὸ «Πάνθεο» συγκεντρώνεται ὅλος ὁ κόσμος ποὺ νιώθει ἀπὸ μουσικὴ, μὰ ποὺ νιώθει κι ἀπὸ καλοπέραση. Γιατὶ τὸ εὐρύχωρο αὐτὸ καὶ πλουσιώτατο κέντρο, ποὺ τιμᾷ ἀληθινὰ τὴν πόλιν μας καὶ τὴν παρουσιάζει στὰ μάτια τῶν ξένων ὡς πόλιν εὐρωπαϊκὴ, ἔχει κοντὰ σ' ἄλλα κι ἀπαράμιλλη κουζίνα, τὴν πρώτη κουζίνα τῆς Ἀθῆνας. Ὁ ἰδιοκτήτης του κ. Δημ. Ζημίνος, ποὺχε τὴν τύχη νὰ βρῇ ἀξίους συνεργάτες, σὰν τὸν Δημήτρη Κανελλόπουλο καὶ τὸ Γεώργιο Λαμπρόπουλο, ποὺ τὸ διευθύνουν, πέτυχε καὶ τὸν καλύτερο μάγειρο τῆς Ἀνατολῆς, τὸ Γεώργη Ἀναστασίου, τὸν κοσμογάρπητο Μαστρογεωργῆ, ποὺ τὸ πιάφι του, λένε, σερβίρεται κάθε μεσημέρι καὶ στὸ Μωάμεθ, στὸ Μωαμεθανικὸ Παράδεισο, ἀπὸ τὸν κύρ Ἀντρέα μάλιστα, τὸν παλαίμαχο, ποὺ μετὰ τὸ καλοκάγαθο χαμόγελό του καὶ τὴν προθυμία του εἶναι ἄξιος νὰ σερβίρει κ' ἕναν προφήτη ἀκόμα. Ὁ Μαστροσπύρος στὰ γλυκά καὶ στὰ παγωτὰ ἔχει τὸ ρεκόρ. Ἔτσι τὸ «Πάνθεο» ἔχει, τι χρειάζεται γιὰ νὰ κάλυψει κανεὶς καὶ νὰ περάσει δυὸ τρεῖς ὥρες παραδεισένιες.

ΠΑΝΟΥ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ

«ΓΥΡΙΣΜΑΤΑ ΣΤΟ ΣΗΦΩΤΟ»,

(Ποιήματα)

«ΔΟΥΛΟΥΔΙΑ - ΕΡΩΤΕΣ - ΤΑΞΙΔΙΑ»

(Λυρικές Προζες)

Τὸ καθένα τιμᾶται δραχ. 8 καὶ βρίσκεται στὰ κεντρικώτερα βιβλιοπωλεῖα.

ΑΔΕΛΦΟΙ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΙ

ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΝΕΟΤΕΡΙΣΜΩΝ

ΟΔΟΣ ΑΙΟΛΟΥ ΚΑΙ ΣΤΑΔΙΟΥ

ΕΤΟΙΜΑ ΕΝΔΥΜΑΤΑ — ΠΑΛΤΑ. — Καπαρδίναι αδιάβροχα από αγγλικά ύφασματα και με εφαρμογήν τελείαν.

ΕΠΙΠΛΑ ΒΙΕΝΝΗΣ. — Τραπεζάκια, Καπνιστήρια, Έταξέραι, Γλάστραι, Βάσεις διὰ Νότες πιάνου, Πλεκτά διὰ Χώλλ.

ΕΙΔΗ ΕΠΑΡΓΥΡΑ. — Σερβίτσια φαγητοῦ, Καφέ, Λικέρ, Βάζα, Πουδριέραι, Μπομπονιέραι, Ἀγαλματάκια, Ὁρολόγια.

ΕΙΔΗ ΤΑΞΕΙΔΙΟΥ. — Μπαούλα, Καμπίναι, Βαλίζαι, Τρούσαι με Κομμωτικὴν συσκευήν, Καλαθάκια ἐκδρομῶν.

ΓΥΑΛΙΝΑ ΕΙΔΗ ΤΣΕΧΟΣΛΟΒΑΚΙΑΣ. — Βάζα, Λάμπαι, Ποιδριέραι, Μπομπονιέραι, Μπιμπλὼ διάφορα.

ΣΕΡΒΙΤΣΙΑ ΤΡΑΠΕΖΙΟΥ. — Πιατικά εἰς ἀσσορτιμέντο πλήρες. Porcelaine Limoge καὶ Faïence Ἀγγλίας.

ΓΡΑΜΜΟΦΩΝΑ. — Δίσκοι φωνογράφων. Αἱ νεώτεραι ἐκδόσεις. Πιανόλαι ἡλεκτρικαὶ καὶ τῶν ποδῶν.

Ἔχομεν τὴν ἀποκλειστικὴν ἀντιπροσωπεῖαν τῶν
καλλιῶν εὐρωπαϊκῶν Οἰκῶν

ΤΙΜΑΙ ΑΣΡΝΑΓΩΝΙΣΤΟΙ

Τὸ κέρδος ἐν τῇ καταναλώσει